

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Türk Halk Edebiyatı IV	TDE310	6	3 + 0	4,0	Zorunlu
Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - Lisans (Yüz yüze)				
Amaç	Bu dersin amacı, efsane türünün tanımı, muhtevası ve işlevsel özellikleri hakkında verilmesi ve efsane ve halk inanışları etkileşimi bağlamında türün çeşitli özelliklerini değerlendirmektir. Ayrıca memorat ve menkıbe olarak ifade edilen metinlerin şekil ve muhteva özellikleri hakkında ayrıntılı bilgi vermektir.				
Ders İçeriği	Efsane türünün tanımı, muhteva ve şekil özellikleri incelenir. Ayrıca efsanelerin teşekkülünde ve yayılmasında etkili olan unsurlar değerlendirilir. Efsanelerin din, tarih ve toplum ile münasebeti yorumlanır.				
Ders Kaynakları	Çobanoğlu, Özkul, Türk Dünyası Epik Destan Geleneği, Akçağ Yayınları, Ankara: 2018, Sakaoğlu, S ve Duymaz, A. İslamiyet Öncesi Türk Destanları, Ötüken Yayınları, İstanbul: 2009., Ergin, Muharrem, Dede Korkut Kitabı 1-2, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara: 2016., Ercilasun, A. Bican, Nehir Destan Oğuzname (Oguz Bitig), Dergah Yayınları, İstanbul: 2019., Ergun, Metin, Türk Dünyası Efsanelerinde Değişme Motifi, Cilt 1-2, TDK Yayınları, Ankara 1997., Ali Berat Alptekin, Efsane ve Motifler Üzerine, Akçağ Yayınları., Saim Sakaoğlu, 101 Türk Efsanesi, Akçağ Yayınları., Bilge Seyidoğlu, Erzurum Efsaneleri, Dergâh Yayınları., Özkul Çobanoğlu, Türk Halk Kültüründe Memoratlar ve Halk İnançları, Akçağ Yayınları.				

Hafta	Konu
1	Sözlü kültür geleneği ve halk anlatıları
2	Efsane kavramı
3	Efsanenin şekil ve içerik özellikleri
4	Efsane türünün diğer türlerle ilişkisi
5	Efsane türü ile ilgili literatür
6	Türk efsanelerinin kaynakları
7	Türk efsanelerinin sınıflandırılması
8	Efsane incelme yöntemleri
9	Efsanelerin işlevleri
10	Kolektif bellek – efsane ilişkisi
11	Efsane ve Atalar Kültü
12	Memorat kavramı, memoratların tanımı, şekil ve içerik özellikleri
13	Menkıbeler ve Özellikleri
14	Genel değerlendirme

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	3	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	3	14
Ara Sınav 1		2	1
Ödev 1		5	1
Final		2	1
Ders İş Yüğü:		93	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		3,65	

Program Çıktıları	
1	Türk edebiyatı ve edebiyat tarihi, Türk lehçeleri-alfabeleri Türkiye Türkçesi, Osmanlı Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi ve yazılı (Eski ve Yeni Türk Edebiyatı) ve sözlü (anonim edebiyat, âşık edebiyatı, tekke tasavvuf edebiyatı) edebi geleneklerle ilgili ileri düzeyde, güncel teorik ve uygulamalı bilgilerine sahiptir.
2	Disiplinler arası bir farkındalıkla alanıyla ilgili akademik araştırmalar gerçekleştirir.
3	Türk Dili ve Edebiyatı Programında kullanılan ve güncel bilgileri içeren ders materyallerini, araştırma metotlarını, bilgi ve teorilerini; eğitim-öğretim, araştırma ve kamusal hizmet alanlarında uygular
4	Alanı ile ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemeyen karmaşık faaliyetlerin yürütülmesinde bireysel veya ekip üyesi olarak sorumluluk alır.
5	Alanı ile ilgili edindiği bilgi ve becerileri sosyal/kültürel/ekonomik katma değeri olan düşünceye/yaklaşım/ürüne dönüştürülmesi hususunda sorumluluk alır.
6	Alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
7	Öğrenme gereksinimlerini belirleyerek öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir
8	Eğitimi boyunca edindiği bilgi ve becerilerle yaşam boyu öğrenmeye yönelik bir motivasyon ve tutum geliştirir.
9	Alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
10	Alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirebilme, düşünceleri ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır
11	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
12	Alanıyla ilgili yaptığı araştırmalarda bilgi ve bilişim teknolojilerini etkili bir şekilde kullanır.
13	Alan ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Türk kültürü, dili ve edebiyatıyla ilgili güncel problemlere bireysel çalışmalarıyla veya bir ekibin üyesi olarak çözümler üretir ve ürettiği çözümleri alan uzmanlarla paylaşır.
15	Eleştirel düşünme, akademik yazım ve sunum konularında temel becerilere sahiptir

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Sözlü kültür ve sözlü edebi geleneğin karakteristiklerini, bağlamsal dinamiklerini ve türlerini bilir.	5	5	5	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Farklı türlere ait metinleri tahlil edilmesi konusunda bilgi ve beceriye ulaşır.	5	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Türk efsanelerinin farklı kültür ortamları içindeki özelliklerini kavrar.	5	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Efsanelerin halk inançlarıyla olan ilişkisi hakkında bilgi sahibi olur.	5	-	5	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Modern yaşamdaki efsaneleri tahlil etme ve sınıflandırma becerisini edinir.	5	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	5	1	4,4	-	0,8	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-